

ОЦЕНЯВАНЕ И АКРЕДИТАЦИЯ НА БЪЛГАРСКОТО ВИСШЕ ОБРАЗОВАНИЕ: ПРОБЛЕМИ И РЕШЕНИЯ В ПЕРИОД НА ДИГИТАЛНА ТРАНСФОРМАЦИЯ

Проф. д.м.н. Георги Тотков

Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“

Гл. ас. д-р Христина Костадинова

Нов български университет

Резюме. Създаването на критерии, качествени и количествени индикатори за оценяване и акредитация на обекти на висшето образование под формата на т.нар. „критериални системи“, както и на съпровождащите ги методики и процедури изисква анализ на конкретни проблеми. В работата се представят 10 (десет) основни проблема на системата за акредитация на българското висше образование. Някои са следствие от промени в ЗВО, според които работата на ВУ, постоянни комисии и експертни групи на НАОА се увеличава поне с 50%. С цел редуциране на обема дейности, както и за преодоляване на субективния фактор при формиране на акредитационни оценки и препоръки, е необходимо да се създаде общ модел на критериална система и да се проектира дигитална среда (под формата на електронна платформа на НАОА), на базата на които да се планират и провеждат съответните процедури. Ефективни решения на основните проблеми и редуциране на товареността на акредитационните процедури са възможни единствено на база ускорена дигитализация на висшето образование. Основни елементи на общ модел на критериална система и на съответна дигитална среда са изведени на база решения – не всички еднозначни, на дискутираните проблеми.

Ключови думи: акредитация на висшето образование; качествени и количествени индикатори; дигитализация на висшето образование; модел на критериална система; електронна платформа на НАОА

Актуализация на системата от критерии и процедури за оценяване на качеството и за акредитация на българското висше образование (ВО) се налага от:
– промени в нормативната база на ВО (Закон за висше образование (ЗВО) от 2021 г., Наредба за държавните изисквания за организиране на дистанционна форма на обучение във висшите училища от 2021 г. и др.);

– необходимост от повишаване обективността на методиките за оценяване (от експертна група (ЕГ), постоянна комисия (ПК) и акредитационен съвет (АС) на Националната агенция за оценяване и акредитация (НАОА)) в различни периоди (първоначална или последваща акредитация) от жизнения цикъл на различни образователни обекти (висши училища (ВУ), професионално направление (ПН) / специалност от регулираните професии (СРП), докторски програми, специалности в дистанционна форма на обучение и др.);

– ускоряване на дигиталната трансформация на образованието (резултат и от КОВИД-19), в частност повишаване степента на дигитализация на ВО, и създаването на електронна платформа на НАОА (според чл. 75., ал. 6. на ЗВО).

Процесът на актуализация, съпроводен от създаване на системи от критерии, качествени и количествени индикатори за оценяване и акредитация на образователни обекти от различен тип, изисква решения на проблеми и отговори на конкретни въпроси – не всички еднозначни, както следва.

ОСНОВЕН ПРОБЛЕМ. Според предишния регламент в ЗВО (и стария Правилник на НАОА) в рамките на 6 години българските ВУ и научни организации (НО) се оценяваха и акредитираха за всички провеждани от тях форми на обучение за придобиване на образователна и квалификационна степен (ОКС) и/или образователна и научна степен (ОНС). Сега (според ЗВО и Правилника на НАОА и при 4-годишен акредитационен период за голяма част от процедурите) от ВУ/НО, АС, ПК и ЕГ на НАОА, се изисква поне 1,5 (=6/4) пъти повече работа. **При запазване на досегашната организация се изисква 50-процентно увеличение на усилията и на кадровия състав на ЕГ и на НАОА.**

ОСНОВНА ЦЕЛ: Редуциране на увеличения (1,5 пъти) обем дейности по процедурите за акредитация на НАОА и на свързаните с тях събиране, архивиране, обработване и разпространение на документи и данни за ВО, както и преодоляване (поне туширане) на субективния фактор в техния заключителен етап по формиране на оценки и препоръки.

За постигане на общата цел е необходимо да се създадат:

– **общ модел на критериална система (КрС) и набор от първични данни**, подходящи за постигане на основната цел, и

– **дигитална среда** (под формата на електронна платформа) за моделиране и провеждане на процедурите за оценка, акредитация и следакредитационно наблюдение и контрол (САНК) на НАОА.

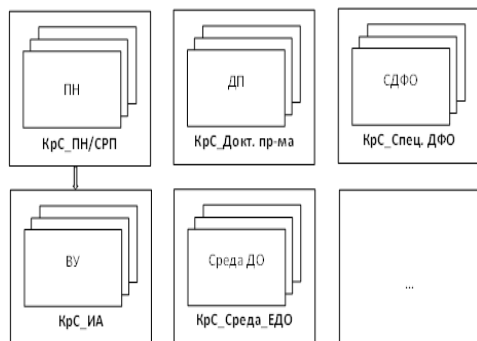
Елементи на общия модел и на дигиталната среда ще изведем на база решения (с кратък коментар) на **10 (десет) основни проблема**, пред които е изправена системата за оценяване и акредитация на българското ВО.

Проблем 1. Сложността на задачата по създаване на целия спектър от критериални системи за оценка и акредитация на българското ВО е твърде висока.

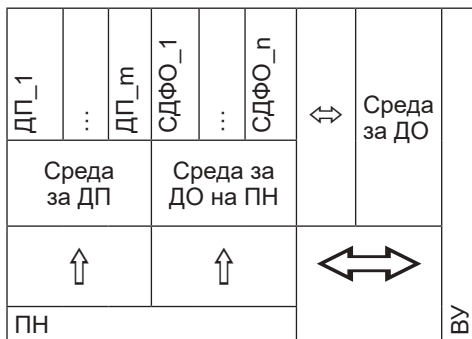
Пример 1. Сложността се заключава в многообразието (вж. фиг. 1.) на типовете процедури (относно първоначална или последваща акредитация; САНК; одобряване на предложения за разкриване/ползване и др.), на оценяваните обекти (конкретно ВУ; ПН/ СРП във ВУ; докторска програма – ДП, институционална среда за провеждане на електронно и дистанционно обучение – ЕДО; специалност в дистанционна форма на обучение – СДФО, и др.), на методиките за оценяване на обекти в различни периоди (конкретно ВУ в даден период; всички ВУ, провели обучение в конкретно ПН в предходен период, и др.), и т.н.

Решение 1. С цел да се осигури възможност за проектиране спектъра от КрС, на базата на общ модел на КрС, на първо място, е необходимо да се открият връзки и отношения, общи за елементите на различни акредитационни процедури. Системно решение (илюстрирано на фиг. 2) се базира на т.нар. „принцип на „инвариантност“, в основата на който стои хипотезата, че оценяването на множество от еднотипни образователни подобекти на даден обект може да се сведе до оценяване на:

- „инвариантна“ част на обекта (всички подобекти, разглеждани като едно цяло);
- специфични части на отделните подобекти, които не могат да се отнесат към тяхната обща „инвариантна“ част.

Фигура 1. Спектър от КрС на НАОА

Фигура 2. „Инвариантни“ КрС

Проблем 2. Типологията на индикаторите в КрС към момента е твърде опростена (качествени/количествени индикатори), което компрометира опитите за „обективност“ на оценките и препоръките.

Пример 2. Българско ВУ е акредитирало ПН с 64 форми на обучение (9 бакалавърски и 12 магистърски специалности – всяка в редовна, задочна и дистанционна форма, и поне една докторска програма), а разполага само с 12

преподаватели, хабилитирани в същото ПН. Иначе казано, всеки хабилитиран (в ПН) преподавател би трябвало да е в състояние не само да отговаря за обучението в поне 3,5 (<43/12) форми на обучение, но и самостоятелно „да покрива“ поне 70% от тяхното учебно съдържание“. Процедура за програмна акредитация би трябвало да идентифицира подобно явление и да не го узаконява.

Решение 2. Необходимо е КрС да включват количествени индикатори, стойностите на които се ползват само при формиране на изводи и/или препоръки например за:

- извеждане на експертни решения (задължителна препоръка; заключение „не се акредитира“; повишаване/намаляване на оценка в зависимост от други индикатори и т.н.). Примери за подобни количествени индикатори са „% лекционни курсове от учебния план на специалността, водени от хабилитирани преподаватели“, „% лекции, водени от хабилитирани преподаватели“, „брой преподаватели на основен трудов договор (ОТД)“, и т.н.;
- обективни експертни оценки (на капацитета на ВУ, ПН/СРП, докторска програма и др.; дали специалност/докторска програма се отнася към дадено ПН; достатъчни ли са количеството и квалификацията на преподавателския състав, за да осигури обучението, и т.н.).

Проблем 3. Обективното формиране на оценки и препоръки в рамките на акредитационна процедура изисква формулировката и интерпретацията на всеки количествен индикатор на съответната КрС да имат точна и недвусмислена трактовка.

Пример 3. За остойностяване на индикатор „Брой действащи студенти в дадено ПН на един преподавател на ОТД“ са необходими първични данни за „брой действащи студенти“ и „брой преподаватели“, но не е ясно: за кои моменти от акредитационния период се изискват (към момента по семестри, усреднено за периода и т.н.). Необходимо е да се уточни как ще се остойностяват „брой действащи студенти“ (ще зависи ли например от обстоятелството дали студентът е в редовна, задочна или дистанционна форма на обучение) и „брой преподаватели“ (ще зависи ли от заетостта на преподавателите – 1, ½ или ¼ по ОТД).

Решение 3. За решаване на проблема е необходимо да се определи спектъра от типове количествени индикатори (S_type), подходящи за оценяване качеството на българското ВО. На второ място, ако КрС е в основата на процедура за оценяване и акредитация на образователен обект (например на ВУ за обучение в дадено ПН), то всеки количествен индикатор N на КрС трябва да отговаря на следните условия:

- типът на N да е от S_type ($Type(N) \in S\_type$);
- наборът $\{Val(N, t_i) : i=1, 2, \dots, n\}$ от стойности на N (към моменти на акредитационния период, характерни за тип $Type(N)$):

- може да се достави (вкл. придружи с доказателства) под формата на самооценка на образователните обекти, акредитирани на база конкретната КрС;
- валидността на набора от стойности и доказателства може да се обоснове под формата на оценка от независим експерт оценител.

Проблем 4. Независимост на системите от индикатори и първични данни за тяхното остойностяване, ползвани за различни КрС, акредитационни процедури и времеви периоди.

Пример 4. Първични данни към различни КрС оценяват сходни аспекти на образователен обект/субект в различни моменти или периоди – например „брой публикации в реферирани издания за периода 2015 – 2020 г.“, „брой публикации в издания, реферирани в Scopus и Web of Science за 2021 г.“, и т.н.).

Решение 4. Естествено е да се използва една и съща първична информация (например – „брой публикации в издания, реферирани в Scopus и Web of Science“ по календарни години) за формиране на съответните количествени индикатори. Последното предполага КрС да са в термините на количествени данни, а тяхното „нормиране“ (трансформиране до количествени индикатори) да се отнесе към методиката на оценяване. С други думи, вм. „нормиран“ количествен индикатор „Средногодишен брой учебни дисциплини в ПН/СРП, изведени от чуждестранни гост-преподаватели“ е препоръчително в съответната КрС да се включи индикатор „Брой учебни дисциплини в ПН/СРП, изведени от чуждестранни гост-преподаватели“, а неговото остойностяване (на базата на първична информация/данни) и нормиране да се извършват в етапа на сравнително оценяване.

Като следствие, първичната информация (системата от първични данни), използвана за остойностяване на количествените индикатори, трябва да бъде добре обмислена в посока висока степен на преизползване на първичните данни, а количествените индикатори да не се разглеждат като същностни елементи на конкретна критериална система. Комплексният подход към разработване и дигитално моделиране и прилагане на критериални системи за оценяване на различни типове обекти изисква:

- наборът от количествени индикатори да е елемент на методиката за оценяване на съответния тип обекти (не на конкретната КрС);
- времевите стойности на първичните данни (първичната информация), на базата на които се формират стойностите на количествените индикатори, да се отнесат (заедно със съпътстващите документи и времеви таблици) към една и съща база от данни;
- стойността на индикатор в произволен момент да се формира на база стойности на първични данни, известни в конкретни времеви моменти (Kostadinova & Totkov 2023).

Проблем 5. Досегашната практика е – да се използва една и съща КрС за оценяване и акредитация на различни ПН/СРП. От друга страна, е очевидно, че една и съща критериална система за оценяване и акредитация не би могла (по принцип) адекватно да отразява спецификата на различни ПН/СРП.

Пример 5. В посока разработване на специфичната част на КрС за конкретно ПН/СРП е подходящо към Стандарт 6. Материално-техническо и информационно осигуряване (освен критерий 6.1. Общо материално-техническо и информационно осигуряване) да се въведе критерий 6.2. Специализирано материално-техническо и информационно осигуряване, който да съдържа индикатори, специфични за даденото ПН/СРП. За целта ПК в съответната област на ВО (и група от експерти в ПН/СРП) могат да определят релевантни индикатори, подходящи за включване в 6.2. (а оттук – и в КрС за ПН).

Решение 5. Да се създадат специализирани критериални системи за програмна акредитация, състоящи се от обща („инвариантна“ за всички ПН/СРП) и специфична (ориентирана изключително към конкретно ПН/СРП) част. За целта е необходимо:

- да се идентифицира система от релевантни качествени и количествени индикатори, които са общи („инвариантни“) за всички специалности и СРП към дадено ПН;
- да се анализират наредбите за СРП към ПН с цел извличане на специфични индикатори (количествени и качествени), релевантни за всяка от СРП;
- специализираните КрС (и съответните процедури) да се базират на „инвариантния“ (за ПН, като цяло) и на „специфичния“ набор от индикатори.

Аналогичен подход може да се ползва и при изграждане на КрС за всички ПН в дадена област на ВО, което предполага идентифициране на инвариантни (за областта на ВО) и специфични (за различните ПН в областта) индикатори.

Проблем 6. Промени в нормативната база (в ЕС и Р България), бързата дигитална трансформация, приемането на нови национални стратегии, пътни карти и планове за развитие на ВО и науката и др. под.) изискват актуализация на вече създадени КрС, процедури и системи от първични данни.

Пример 6. Актуализация се налага и в случаи, когато при прилагане на конкретна КрС в поредица от акредитационни процедури на НАОА се окаже, че:

- стойност на даден количествен индикатор не е подходяща за различаване на постиженията на съответните образователни обекти (например: всички са постигнали 100% успеваемост или имат нулеви индикатори);

– висок резултат на образователен обект (например – с „новаторски“ характер) дава основания за въвеждане на нов индикатор, който да е цел за други подобни обекти, в следващия акредитационен период, и др.

Решение 6. То е свързано с отказ от принципа на използване на статични (валидни за дълги периоди от време) КрС и със създаване и узаконяване на механизъм за тяхната динамична актуализация (в частност – в резултат от анализ на проведени процедури на НАОА). Вариант на решение е част от количествените индикатори да са относително неизменни (т.е. валидни за по-дълъг период), а други – динамични (с опция за възможна актуализация).

Ще отбележим, че в последния вариант на КрС за програмна акредитация на българските ВУ по ПН са въведени специфични качествени индикатори (т. нар. „новаторски практики“ по стандарти), експертните оценки на които са в основата на подход за създаване на нови индикатори.

Проблем 7. Неравнопоставеност между еднотипни образователни обекти (ВУ и НО, ПН, специалности в различни форми на обучение и др.) при провеждане на процедури за акредитация и САНК.

Пример 7. Всяка докторска програми на ВУ и НО се оценява и акредитира, но за ВУ е необходима и програмна акредитация на съответното ПН. Аналогично – процедурата по САНК за прилагане на вътрешната система за оценяване и поддържане на качеството се отнася само за ВУ, но не и за НО.

Решение 7. Възможно е НАОА да възприеме практика – всяка НО с докторски програми в дадено ПН, да участва в общата (за българските ВУ) процедура за програмна акредитация на ПН и да получава (в сравнителен план) оценка за ПН (в случая – за своите докторски програми, като цяло). За целта е възможно създаване на:

- КрС за акредитация на ПН/СРП, която да позволява оценка (и акредитация) и на т. нар. „среда за провеждане на докторски програми в ПН“ и
- КрС, подходяща за акредитация на конкретна докторска програма, която да отчита, че съответната „среда за провеждане на докторски програми в ПН“ е оценена/акредитирана.

Проблем 8. Следствие на ускорената дигитализация на ВО и КОВИД-19 е драстично увеличаване на СДФО, предлагани за оценяване и акредитация. Трудоемкостта и продължителността на съответните акредитационни процедури също се увеличават.

Пример 8. Известен е случай, когато в рамките на процедура за програмна акредитация на ПН с 21 СДФО в конкретно ВУ, се налага подготовка на 21 доклада самооценка и 21 доклада оценки, съпроводени с обосновани препоръки.

Решение 8. Силно редуциране на докладите (само)оценки в процедурите на НАОА за акредитация на СДФО чрез разработване и приемане на:

- КрС за акредитация на средата за провеждане на електронни и дистанционни форми на обучение;
- КрС за оценка на условията за провеждане на дистанционни форми на обучение в ПН;
- малко на брой, но значими количествени индикатори, които се (само) оценяват
- чрез форми самооценки и форми оценки за отделните СДФО;
- автоматизирани средства за оценка.

Проблем 9. Не е разработен механизъм за обективно формиране на оценки и препоръки в акредитационните процедури, както и на оценки за тяхното изпълнение в съответните процедури за САНК.

Пример 9. Оценки и препоръки – резултат на процедури за оценяване и акредитация, в някои случаи се формират не само субективно, но и по начин, който не предполага обективен мониторинг в следващата процедура за САНК (например препоръки от тип „да продължат усилията по ...“, на практика, в следващ период, няма как да се оценят като неизпълнени). В случаи, когато мотивите за дадена препоръка са субективни или остават „зад кадър“ (не са обосновани в доклада оценка), самооценката на ВУ и оценката (на ПК за САНК) относно изпълнението на препоръката също могат да се окажат субективни. В тази посока ще отбележим и отсъствието на методики за:

- обективно формиране на препоръки в процедурата за програмна акредитация на дадено ПН едновременно за всички български ВУ;
- формиране на препоръки по отделни аспекти на оценяваните обекти (например институционалната акредитация на ВУ следва 3 стандарта на ESG – 1-ви, 5-и и 6-и, и няма възможност за препоръки в областта на останалите 7 стандарта).

Решение 9. Методика за автоматизирано формиране на препоръки (на база оценки на стойности на индикатори – „проблемни“ за дадено ВУ, в сравнение с останалите ВУ, участващи в същата процедура за програмна акредитация) е представена в (Kostadinova, Totkov & Atanassov 2022; Kostadinova & Totkov 2022) и е експериментирана при провеждане на процедура за програмна акредитация на ПН 6.1. Оценка на изпълнението на автоматизирано изведена препоръка може да се извърши чрез мониторинг на стойностите на „проблемния“ количествен индикатор в следакредитационния период. За решаване на проблема в случая на последваща институционална акредитация е достатъчно – освен автоматично формиране на обща акредитационна оценка (спред ЗВО), автоматично да се формират оценки

и за всеки от 10-те стандарта на ESG (отново като средно претеглена сума от последните оценки на всички ПН на ВУ по броя обучавани). По този начин е възможно ВУ да се сравняват по степен на съответствие с всеки от 10-те стандарта и на тази база да се формират (и по-късно, в процедури по САНК да се оценяват) съответни препоръки.

Забележка 1. Броят обучавани е средно претеглена сума от броя (редовни, задочни и дистанционни обучавани, но има варианти за съответните тегла – 1, 1 и 1; 1, ½ и 1/5, и т.н.), както и за времевия момент, в който се оценява броят обучавани – акредитационен период, към момента, средногодишно и т.н. Следователно за формиране на институционална оценка (и прилагане на решение 9) е необходимо да се уточни на базата на кои варианти ще се определя броят обучавани в ПН.

Проблем 10. Не е регламентиран подход за редуциране натовареността на българската система за оценка и акредитация на българското ВО и за повишаване на нейната ефективност на база ускорена дигитализация, в частност – не са дискутирани/приети „дигитални“ решения на проблеми 1. – 9.

Създаването на дигитална среда за обективно оценяване качеството на образованието за различни равнища и периоди на база сложни критериални системи (някои от тях с повече от 150 качествени и количествени индикатори) и при участие на стотици потребители е сложна задача (Gaftandzhieva, Totkov & Doneva 2020).

С проблема за дигитализация на системата за оценяване и акредитация на българското висше образование са свързани няколко момента. На първо място, това е отсъствие на национална нормативна уредба относно системите и данните в областта на образованието (спец. в посока избягване на дублиране и некоректност на данни, налагане на електронен вм. „хартиен“ обмен на информация и др.). В тази посока е необходимо създаване на национални стандарти, касаещи системите и процедурите за управление и оценка на качеството, като се регламентира и стартира процес за интегриране на данни и съответни облачни услуги за образованието. На второ място – това е необходимостта от електронизация на процедурите за управление и оценка на качеството в образованието с цел оптимизиране, повишаване на ефективността и елиминирание на субективния елемент при вземане на решения за оценки и препоръки, с осигуряване на тяхната прозрачност и публичност.

Решение 10. Необходимо условие за решаване на проблем 10 е – в критериалните системи и процедури, използвани за оценяване на различни образователни обекти, да се преизползват индикатори (качествени и количествени) и първични данни за тяхното остойносттаване с цел намаляване на обема от дейности по тяхното събиране, описание и сравнително оценяване.

НАОА е призвана да решава проблема за дигитализация на процедурите за оценяване и акредитация на равнище „висше образование“. Първите експерименти с прототипи на софтуерна платформа (Totkov et al. 2014) за съпровождане на процедури за акредитация на ПУ, СУ и ЮЗУ са осъществени под наблюдението на НАОА още през 2012 г. и 2018 г.

В рамките на Меморандум за сътрудничество между НАОА и екип на Проект BG05M2OP001-1.002-0002 „Дигитализация на икономиката в среда на Големи данни (ДИГД)“ по Процедура BG05M2OP001-1.002 „Изграждане и развитие на центрове за компетентност“ на Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ 2014 – 2020 е разработен прототип на софтуерна платформа (Gaftandzhieva, Doneva & Totkov 2018; Totkov et al. 2020), в която са реализирани решения на някои проблеми 1 – 9. Освен това в прототипа могат да се моделират различни критериални системи, да се инициират и провеждат съответни акредитационни процедури, както и да се експериментират методики за автоматизирано оценяване и формиране на препоръки. Основни функционални възможности на бъдеща електронна платформа на НАОА (част от тях са осигурени и в прототипа) са:

- компютърно моделиране на критериалните системи на НАОА и на съответните количествени индикатори, формирани от базови първични данни;
- управление във времето на общ набор (система) от първични данни на НАОА за българското висше образование;
- динамичен мониторинг на образователни обекти на база времеви първични данни;
- отдалечено провеждане на акредитационни процедури (вкл. автоматизирано изготвянето на доклади самооценки, доклади оценки и приложения към тях);
- средства за импорт/експорт на данни от/към бази с данни за висшето образование, и др.

REFERENSES

- GAFTANDZHIEVA, S.; DONEVA, R.; TOTKOV, G., 2018. Dynamic Quality Evaluation in Higher Education. *TEM Journal*, vol.7, no. 3. pp. 526 – 542.
- GAFTANDZHIEVA, S.; DONEVA, R. & TOTKOV, G., 2020. Quality Evaluation in Higher Education: Dynamic Data Accumulation and Aggregation. *International Journal of Scientific & Technology Research*, vol.9, no. 2, pp. 3275 – 3279.
- GAFTANDZHIEVA, S.; TOTKOV, G.; DONEVA, R., 2020. *E-Learning Quality Evaluation (University Good Practices)*. Plovdiv: Paisii Hilendarski. ISBN 978-6-19-202538-0 (in Bulgarian).

- KOSTADINOVA, H.; TOTKOV, G., 2022. Complex Assessment of Similar Objects in the European Higher Education Area, *EDULEARN22 (14th Annual International Conference on Education and New Learning Technologies)*, 4th-6th of July 2022.
- KOSTADINOVA, H.; TOTKOV, G.; ATANASSOV, S., 2022. Automatized SWOT Analysis of the Quality Level in High-er Education Institutions. *Proceedings of the 15th International Conference Education and Research in the In-formation Society*, Plovdiv, Bulgaria, October 13 – 14, pp.50 – 58.
- KOSTADINOVA, H.; TOTKOV, G., 2023. Automatized Congruence of Reviewers' Assessments and Raw Data for Educa-tional Objects in Comparative Quality Evaluation. *EDULEARN23 (15th annual International Conference on Educa-tion and New Learning Technologies)*, 4th – 5th of July (in print).
- TOTKOV, G.; GAFTANDZHIEVA, S.; PASHEV, G.; ATANASSOV, S., 2020. A System for Modelling of Processes for Data Accumulation and Synthesis in Higher Education. *TEM Journal*, vol.9, no. 4, pp. 1619 – 1624.
- TOTKOV, G. et. al. 2014. *Introduction to E-learning*. Plovdiv: Rakursi (in Bulgarian). ISBN 978-954-8852-41-8.

EVALUATION AND ACCREDITATION IN THE BULGARIAN HIGHER EDUCATION: PROBLEMS AND SOLUTIONS DURING DIGITAL TRANSFORMATION

Abstract. Creating criteria, qualitative and quantitative indicators used at evaluation and accreditation of objects in higher education, based on the so called “criteria systems”, along with methodologies and procedures, requires analysis of concrete problems. Ten basic problems of the accreditation system in the Bulgarian higher education system are presented in this work. Some problems followed by changes in the Higher Education Law, according to which the work of the Higher Education Institutions, standing committees, and groups of external reviewers at NEAA raised by 50%. Aiming to reduce the number of activities and overcoming the subjectivity when the accreditation grades and recommendations are formed, it is necessary to create common model of a criteria system and to design a software platform (in the form of the electronic platform of the NEAA), used to plan and conduct the corresponding procedures. Effective solutions to the main problems and the reduction of the workload of the accreditation procedures are possible, only based on the accelerated digitalization of higher education. Common elements of the model of the criteria system and the corresponding digital platform are based on solutions, not all of them unambiguous, of the discussed problems.

Keywords: accreditation of higher education; qualitative and quantitative indicators; digitalization of the higher education; criteria system model; digital platform of NEAA

✉ **Prof. George Totkov, DSc.**

Paisii Hilendarski University of Plovdiv
Plovdiv, Bulgaria

E-mail: totkov@uni-plovdiv.bg

✉ **Dr. Hristina Kostadinova, Assist. Prof.**

ORCID iD: 0000-0001-6869-6540

New Bulgarian University

21, Montevideo St.

Sofia, Bulgaria

E-mail: hkostadinova@nbu.bg